

Překlad článku z NSS News z angličtiny zpět do češtiny:

Měsíční šachta (Antonín T. Horák)

Poznámka vydavatele NSS News: Tento článek je překladem autorova deníku. A. T. Horák se jako kapitán účastnil Slovenského povstání během II. světové války a vypráví o svém objevu zvláštní „Měsíční šachty“ v Československu. Dr. Horák je lingvista, který je dnes občanem USA, žije ve městě Pueblo ve státu Colorado a doufá, že se mu podaří přesvědčit speleology, aby se dále zabývali studiem jeho „Měsíční šachty“ a zjistili její skutečný původ. Jeskyně se nachází poblíž vesnic Plavnica a Lubocna asi na 49,2° severní šířky a 20,7° východní délky. Deník byl napsán na místě a začíná, když dr. Horáka a jeho zraněné vojáky našel venkovan a zachránil je před zajetím.

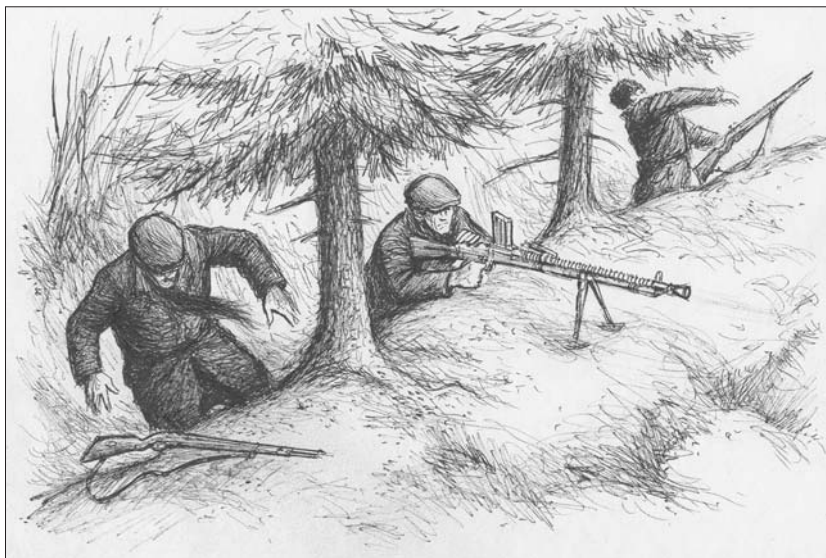
23. října 1944

Včera brzy ráno, v neděli 22. října, nás Slávek našel v zákopu a schoval nás v této jeskyni. Dnes za soumraku přišli on a jeho dcera Hanka s potravou a léky. Nejedli jsme již od pátku a jedině, co jsme předtím během posledních bitev pozřeli, byl suchý chleba, a to ještě málo. Naše velitelství bylo zřejmě se zásobami u konce; zásobovače navíc rozehnalý zmatky a zásahy nepřítel.

V sobotu odpoledne zbytky našeho praporu (sto osmdesát čtyři vojáků a důstojníků, z toho čtvrtina zraněných, šestnáct mužů na nosítkách) ustupovaly přes severní svah. Moje rota byla v záloze. V neděli za úsvitu na nás pálilo pět sedmdesátimilimetrových děl ze vzdálenosti tři sta metrů. Drželi jsme pozici dvanáct hodin, ale s nulovým výsledkem. Nařídil jsem postupné přerušování boje a ústup. Ale v našem levém zákopu

nebyl někdo dost opatrný, výsledkem čehož byly dva přímé zásahy a dva zranění. Když jsem tam došel, narazil jsem na nepřítele a dostal jsem bajonetem a kulkou do levé dlaně a ránu do hlavy a ztratil jsem vědomí. Nebýt mé kožešinové čepice, mohl jsem mít rozbitou lebku.

Přišel jsem k sobě, když mě táhl ze zákopu nějaký vysoký vesničan. Třel mi hlavu a ruku sněhem a vesele se na mne šklebil. Tento drsný a pohotový samaritán se postaral o Jurka, svlékl mu kalhoty, vyndal mu střečinu ze stehna a posadil ho holým zadkem na hromadu sněhu. Martina, který měl roztržené břicho, opatrně obvázal. Poté co zhotovil nosítka, představil se nám jako Slávek, ovčák a majitel okolních pastvin. Se Slávkovým doprovodem a pomocí nám trvalo čtyři hodiny, než jsme došli do tohoto úkrytu. Slávek přemístil balvany ve skulině a pod skalním stupněm se objevila nízká štěrbina, vstup do této sluje. Překvapilo nás, jak se Slávek poté, co umístil Martina do výklenku, začal chovat obřadně – pokři-

žoval se, stejně tak i každého z nás, pokřižoval sluj a hluboce se uklonil směrem k zadní stěně, kde jsem zpozoroval otvor.

Když nás opouštěl, vykonal stejný rituál a nařídil mi, abych nechodil dál do jeskyně. Doprovodil jsem ho, abych zpátky donesl borové větve, a on mi vyprávěl, že v této jeskyni byl jen jedenkrát se svým otcem a dědečkem, že je to obrovské bludiště plné bezedných děr, kapes plných jedovatého vzduchu a „určitě v ní straší“. Vrátil jsem se zpátky do ke svým lidem asi o půlnoci, vyčerpaný, s velkými bolestmi hlavy, které jsem tišil sněhem. Martin byl v bezvědomí, Jurek měl horečku. K snídani – obědu – večeři jsme měli teplou vodu a já jsem díky bohu měl svou dýmku. Kolem Martina jsem rozmístil horké kameny a Jurek si vzal hlídku.

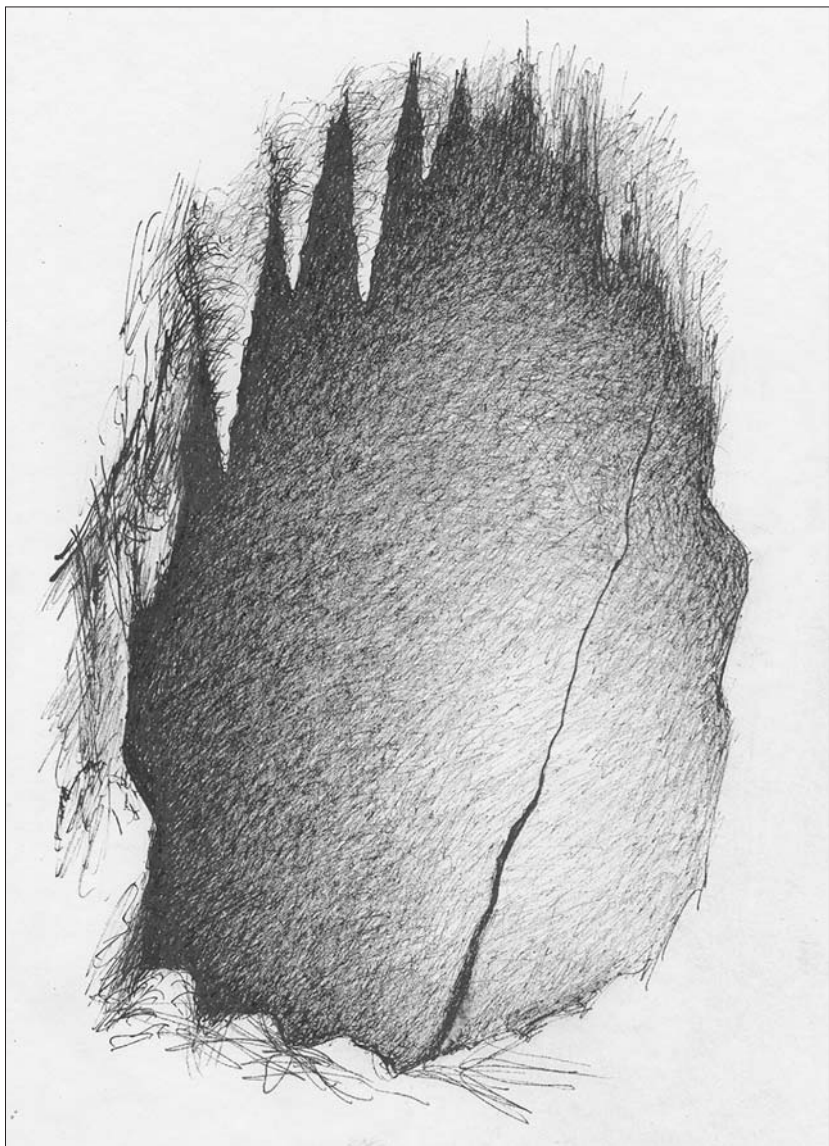
Mizerná noc. Martin chvílemi nabyl na několik minut vědomí, dal jsem mu tři aspiriny a po malých doušcích teplou vodu s kapkami slivovice. Jurek se belhal hladový kolem německých přileb, ve kterých se vařila voda, do níž jsem přidal deset kapek slivovice, což byla naše snídaně. V této záplavě sněhu hrozící lavinami a kvůli nepřátelským lyžařským oddílům potulujícím se po okolí k nám Slávek nebude moci po několik dní dorazit s jídlem. Neměl bych se ani pokoušet vyrazit na lov, a zanechat tak stopy v okolí jeskyně vzhledem k tomu, že mám na starosti nepohyblivé muže. Ale máme tuto jeskyni, kterou Slávek zná jenom částečně a která může mít více vchodů, než je tento nám známý, mohou v ní být ukryta přezimující zvířata. Tyto možnosti jsem probíral, zatímco Jurek žvýkal borovou kůru, a jak jsem očekával, prosil mne, abych šel lovit do Slávkovy jeskyně, a sliboval, že o tom bude mlčet. Ostatně, byl jsem nejen vyhladovělý, ale stejně tak dychtivý zjistit, co činí sebejistého Slávka natolik vystrašeným, že vyzývá Boha. Vyrazil jsem na jeskynní túru s puškou, svítilnou, loučemi a krumpáčem. Po čtyřech hodinách nepřítel nebezpečné a relativně přímé cesty a po překonání několika úseků, kde bylo třeba se plazit, ubíraje se vždy tou nejsnazší cestou a označuje všechny

postranní chodby, dospěl jsem do dlouhé vodorovné chodby, na jejímž konci byl otvor o rozměrech sudu.

Když jsem jím prolezl, stále ještě na kolenou jsem ztuhl úžasem – stálo tam něco jako obrovské černé silo, bíle olemované. Když jsem se vzpamatoval, napadlo mě, že to je podivná přírodní stěna nebo opona z černé soli, ledu nebo lávy. Byl jsem ale úplně vyvedený z míry a poté jsem propadl podivnému strachu, když jsem zjistil, že to je skelně hladký bok zdánlivě antropogenní struktury, která je zapuštěna do okolní horniny. Jednalo se o nádherně cylindricky zakřivený tvar, který naznačoval, že jde o obrovské těleso o průměru asi dvaceti pěti metrů. Místa styku této struktury s okolní horninou byla olemována zářivě bíle, lemování tvořily jiskřivě bílé stalagmity a stalaktity. Stěna byla uniformě modro-černá, její materiál jako by kombinoval vlastnosti oceli, pazourku a gumy – krumpáč nezanechával stopy a prudce odskakoval. Jenom pouhá myš-

MĚSÍČNÍ ŠACHTA

lenka na lidský výtvar velikosti věže, pevně vsazený do skály uprostřed neznámých hor v divoké krajině, kde není známa jediná zmínka o ruinách, těžbě či průmyslu; zarostlý, s jeskynnými sedimenty, je šílená a tento fakt je děsivý.

Ve stěně je puklina, která není na pohled nápadná, vychází odspodu, kde je asi dvacet až pětadvacet centimetrů široká, postupně se zužuje a končí ve stropě jeskyně, kde je široká dva až pět centimetrů. Její vnitřek je na levé i pravé straně smolně černý a je zbrzděn ostrými hřbety a žlábků o velikosti pěsti. Spodek pukliny tvoří žlutý vápenec, je spíše hladce žlábkovaný a směrem do stěny strmě klesá pod úhlem asi šedesáti stupňů. Hodil jsem dovnitř zapálenou pochodeň; spadla a zhasla s hlasitým prskáním a syčením, jako když do běla rozžhavený výkovek vhodíte do vědra s vodou. Chtěl jsem to prozkoumat – věřil jsem, že jsem dost štíhlý, abych se tudy protáhl. Vlezl jsem dovnitř. Do pukliny jsem se soukal bokem, zraněnou ruku a hlavu dole, obtížně jsem postupoval vpřed, téměř jsem stál na hlavě, stísněný, přestože pravou rukou s lampou jsem mohl hýbat v rozšiřující se puklině nade mnou, puklina se však náhle zúžila a já ji musel rychle opustit. Byl to těžký zápas. Když jsem se konečně dostal ven a nabral dech, byl jsem neuvěřitelně fascinován celou touto záhadou a rozhodl se ji rozluštit. Pro dnešek jsem toho měl dost a musel jsem vymyslet vhodnou taktiku.

Vrátil jsem se k ostatním asi v šestnáct hodin. Jurek opláchl Martina, položil ho mezi teplé kameny a já jsem mu dal aspirin a v malých doušcích teplou vodu se slivovicí. Vysvětlil jsem Jurkovi, že na lov v jeskyni je potřeba mnoho kouře, tyče a lano. Díky bohu, Slávek a Hanka přišli se zásobami. Když nás opouštěli, doprovodil jsem je, abych nasbíral větve na pochodně, zpátky jsem se vrátil asi v devět hodin večer, k smrti unavený, ale konečně jsme se najedli – Jurek až příliš – a já jsem si vzal další hlídku.